

Adviesraad voor het
Wetenschaps- en Technologiebeleid

Samenvatting Achtergrondstudie 26: Schoolagenda 2010

Verkenning Kennis van Educatie 2010

Ten geleide

Hoe beïnvloeden de snelle maatschappelijke ontwikkelingen het onderwijsland? Weten we daar voldoende van om straks, in 2010, antwoorden te kunnen geven op vragen vanuit de samenleving? Naar welke thema's moet, gelet op de toekomst, meer onderzoek worden gedaan? Is de huidige kennisinfrastructuur rond het educatief/lerend systeem inhoudelijk en qua organisatie hier goed op ingesteld?

Deze vragen zijn het motief geweest voor de AWT en de COS om een verkenning naar het onderwijsonderzoek te laten verrichten. De invalshoek is macro en lange termijn gericht: met welke maatschappelijke ontwikkelingen krijgt 'de school' te maken. Te denken valt aan demografische ontwikkelingen, ontwikkelingen op de terreinen van ICT, arbeidsmarkt, internationalisering, levenslang leren e.d. Voor 'de school' kan worden ingevuld: de basisschool, het voortgezet onderwijs, het hoger onderwijs, het particulier onderwijs, het leren op de werkplek, het leren thuis, overdag of 's avonds, in deeltijd of in combinatie met werken; kortom educatie.

Een verkenningscommissie is najaar 2000 van start gegaan onder voorzitterschap van profdr. A.M.L. van Wieringen; toen hij voorzitter van de Onderwijsraad werd, vonden wij in prof.dr. L.F.W. de Klerk een uitstekende opvolger om de verkenning verder in goede banen te leiden.

Tegelijk met de verkenning verschijnt een bundel met [essays](#), die inhoudelijke input hebben gegeven voor de verkenning.

In de verkenning zijn de kennisvragen voor de toekomst in tien clusters geconcentreerd, waaronder de onderwijsachterstand onder allochtonen, de schaalvergroting en verbreding van scholen, het nieuwe leren, de Europese harmonisering e.d.. Tien thema's die een hoge plaats op de onderzoeksagenda van het onderwijsonderzoek verdienen.

De verkenningscommissie heeft de vraagstelling terecht ruim opgevat. Er wordt door de commissie met klem gewezen op de wenselijkheid van meerdere manieren van onderzoek doen. Naast - niet in plaats van - het gedegen empirische onderzoek kunnen innovaties op de tien aangereikte thema's langs 'transdisciplinaire' weg tot stand komen, namelijk in nauwe samenspraak en samenwerking met de betrokken partijen in het onderwijsveld.

Voor een dergelijke aanpak is het volgens de verkenningscommissie noodzakelijk de educatieve kennisinfrastructuur nader onder de loep te nemen. De klassieke keten van onderzoek, leerplanontwikkeling, innovatie, implementatie en begeleiding vertoont onvoldoende samenhang tussen de schakels. Onderzoek, lerarenopleidingen en andere diensten zouden dichterbij 'de school' geplaatst moeten worden.

Tien thema's, een nieuwe aanvullende onderzoeks aanpak, een andere kennisinfrastructuur. Dit rapport biedt stof tot nadenken. AWT en COS zullen een bijdrage aan de verdere beleidsvorming leveren.

Namens de AWT
dr.ir. B.P.Th. Veltman

Namens de COS
prof.dr. H.O. Voorma

Voorzitter

Voorzitter